

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETRTE ODDELEK

SKLEP

Pritožba št. 16990/15
Vladislav NIKOLIĆ
proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (četrti oddelek) je v razpravi 16. oktobra 2017 kot odbor v sestavi:

Vincent A. De Gaetano, *predsednik*,
Georges Ravarani,
Marko Bošnjak, *sodnika*,

in Andrea Tamietti, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

ob upoštevanju navedene pritožbe, vložene 7. aprila 2015,
ob upoštevanju stališč, ki jih je predložila tožena vlada, in stališč, ki jih je v odgovoru predložil pritožnik,
po razpravi sklenilo:

DEJSTVA

1. Pritožnik Vladislav Nikolić je francoski državljan, rojen leta 1936, in živi v Clermont-Ferrandu. Pritožnika, ki mu je bila odobrena pravna pomoč, je zastopal E. Kiganga-Siroko, odvetnik iz Clermont-Ferranda.

2. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala B. Jovin Hrastnik, državna odvetnica.

3. V skladu s prvim odstavkom 36. člena konvencije in prvim odstavkom 44. člena Poslovnika Sodišča je bila francoska vlada 25. maja 2016 obveščena o svoji pravici, da posreduje v postopku. 15. septembra 2016 je Sodišče obvestila, da te možnosti ne bo izkoristila.

A. Okoliščine zadeve

4. V nadaljevanju so povzeta dejstva v zadevi, kot so jih predložile stranke.

1. Ozadje zadeve

5. Glede ustreznega ozadja zadeve v zvezi s "stanovanjsko pravico" glej *Berger-Krall in drugi proti Sloveniji* (št. 14717/04, 7.–17. odstavek, 12. junij 2014).

2. Posebne okoliščine zadeve

6. Pritožnik je 12. julija 1982 kot imetnik stanovanjske pravice sklenil stanovanjsko pogodbo za bivanje v družbenem stanovanju.

7. Pritožnik je na nedoločen datum ob koncu osemdesetih let zapustil Slovenijo, da bi živel v Franciji, kjer je pridobil francosko državljanstvo.

8. 9. novembra 1991 je pritožnik kot imetnik stanovanjske pravice ob začetku veljavnosti Stanovanjskega zakona iz leta 1991 (v nadaljnjem besedilu: "nekdanji imetnik stanovanjske pravice") vložil prošnjo za nakup zgoraj navedenega stanovanja pod ugodnimi pogoji (glej 23. in 24. odstavek spodaj).

9. 23. decembra 1991 ga je Mestna občina Ljubljana ("mestna občina") obvestila, da stanovanja ne more kupiti, ker nima slovenskega državljanstva, kot to zahteva 16. člen Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: "ustavni zakon iz 1991" – glej 25. odstavek spodaj).

10. Pritožnik je 28. julija 1992 sklenil najemno pogodbo z mestno občino za zadevno stanovanje.

11. 14. septembra 1992 je pritožnik, ki je imel takrat srbsko državljanstvo, zaprosil za državljanstvo Republike Slovenije. Njegova prošnja je bila zavrnjena zaradi nesodelovanja v postopku prijave.

12. 19. oktobra 1993 je pritožnik vložil civilno tožbo proti mestni občini in zahteval sklenitev pogodbe za nakup stanovanja na podlagi Stanovanjskega zakona iz leta 1991. Nato je 9. septembra 1994 tožbo umaknil. Zato je Temeljno sodišče v Ljubljani izdalo sklep o umiku, ki je postal pravnomočen 14. oktobra 1994.

13. Pritožnik je leta 2004 znova vložil prošnjo za nakup stanovanja pod ugodnimi pogoji, navedenimi v Stanovanjskem zakonu iz leta 1991, ki je temeljila na določbah Sporazuma o vprašanih nasledstva (glej 26. odstavek spodaj). Neugotovljenega dne je mestna občina zahtevo zavrnila z obrazložitvijo, da pritožnik ni nekdanji imetnik stanovanjske pravice. Trdila je, da je ta status izgubil pred začetkom veljavnosti Stanovanjskega zakona iz leta 1991, ker stanovanja ni uporabljal več kot šest mesecev, kar je bil eden od razlogov za *ex lege* prenehanje stanovanjske pravice v skladu z Zakonom o stanovanjskih razmerjih.

14. 17. maja 2005 je mestna občina vložila tožbo proti pritožniku zaradi odpovedi najemne pogodbe (glej 10. odstavek zgoraj), izpraznitve stanovanja in njegove vrnitve lastniku, ker je stanovanje uporabljala oseba, ki v pogodbi ni bila navedena kot uporabnik. Okrožno sodišče v Ljubljani je z zamudno

sodbo razsodilo, da mestna občina lahko odpove pogodbo in da je bil pritožnik dolžan izprazniti stanovanje ter ga vrniti mestni občini.

15. 24. aprila 2007 je pritožnik pri Okrožnem sodišču v Ljubljani vložil civilno tožbo proti mestni občini in zahteval vrnitev stanovanjske pravice ter sklenitev pogodbe za nakup stanovanja pod ugodnimi pogoji na podlagi Stanovanjskega zakona iz leta 1991. Zlasti se je skliceval na 2., 6. in 7. člen priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva (glej 26. odstavek spodaj) in trdil, da je treba znova vzpostaviti njegovo stanovanjsko pravico in pravico do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji po navedenem sporazumu v povezavi s Stanovanjskim zakonom iz leta 1991.

16. Okrožno sodišče v Ljubljani je 2. aprila 2009 zahtevo pritožnika zavrnilo. Razsodilo je, da Sporazum o vprašanih nasledstva ni določal ponovne vzpostavitve stanovanjske pravice (sklicevalo se je na sodno prakso ustavnega sodišča, glej 27. odstavek spodaj). Zato pritožnik ni imel pravice do ponovne vzpostavitve stanovanjske pravice in posledično tudi ne pravice do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji po Stanovanjskem zakonu iz leta 1991. Glede klavzule o prepovedi diskriminacije iz 6. člena priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva je sodišče ugotovilo, da pritožnik v nobenem trenutku ni zatrjeval ali dokazal, da je stanovanjsko pravico izgubil zaradi diskriminacije.

17. Pritožnik se je pritožil z navedbo očitkov, da je bil diskriminiran na podlagi državljanstva, kar je bilo v nasprotju s 6. členom priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva zaradi tega, ker ni mogel kupiti stanovanja, v katerem je nekdanj bival v skladu z določili o pogojih glede stanovanjske pravice.

18. 14. septembra 2009 je Višje sodišče v Ljubljani njegovo pritožbo zavrnilo. Poudarilo je, da 6. člen priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva držav naslednic ni obvezoval k ponovni vzpostavitvi stanovanjske pravice, temveč le k enaki uporabi ustrezne notranje zakonodaje za vse državljanke nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije ("SFRJ") brez diskriminacije. Sodišče je med drugim ugotovilo, da takrat, ko je začel veljati Stanovanjski zakon iz leta 1991, pritožnik ni več živel v Sloveniji in zato na zadevni datum tudi ni imel stanovanjske pravice.

19. Pritožnik je vložil revizijo in ponovil svoje prejšnje trditve. Vrhovno sodišče je 5. maja 2011 razveljavilo drugostopenjsko sodbo in zadevo vrnilo v ponovno odločanje z ugotovitvijo, da višje sodišče ni predložilo zadostnih razlogov za sklep, da je pritožnik svojo stanovanjsko pravico izgubil pred 19. oktobrom 1991.

20. Višje sodišče v Ljubljani je 8. decembra 2011 znova potrdilo sodbo prve stopnje (glej 16. odstavek zgoraj) in ugotovilo, da pritožnik ob sprejetju Sporazuma o vprašanih nasledstva ni pridobil pravice do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji. Zlasti je v skladu s sodno prakso ustavnega sodišča (glej 27. odstavek spodaj) razsodilo, da Sporazum o vprašanih nasledstva ni

predvideval ponovne vzpostavitev stanovanjske pravice, temveč samo nediskriminatorno uporabo notranjega prava v zvezi s stanovanjsko pravico.

21. 27. septembra 2012 je vrhovno sodišče v skladu z obrazložitvijo nižjih sodišč zavrnilo revizijo, ki jo je vložil pritožnik. Ob sklicevanju na 117. člen Stanovanjskega zakona iz leta 1991 in na 16. člen ustavnega zakona iz leta 1991 je vrhovno sodišče razsodilo, da je bilo treba za uresničitev pravice do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji iz Stanovanjskega zakona iz leta 1991 izpolniti dva pogoja. Prvič, tisti, ki so želeli uveljaviti to pravico, so morali biti nekdanji imetniki stanovanjske pravice in, drugič, morali so imeti slovensko državljanstvo. Tujci so premoženje lahko pridobili samo z dedovanjem in pod pogojem vzajemnosti. Po mnenju vrhovnega sodišča priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva ni bilo mogoče razlagati tako, da daje pravico do nakupa osebam, ki niso izpolnjevale obeh zgoraj navedenih pogojev v času, ko je začel veljati Stanovanjski zakon iz leta 1991 (glej 24. in 25. odstavek spodaj).

22. Ustavno sodišče je 15. oktobra 2014 sklenilo, da pritožnikove ustavne pritožbe ne sprejme v obravnavo, ker se ne nanaša na pomembno ustavno vprašanje ali kršitev človekovih pravic, ki bi imela resne posledice zanj.

B. Upoštevani domača zakonodaja in praksa

1. Notranje pravo glede vprašanja stanovanjske pravice

23. Stanovanjski zakon iz leta 1991 (Uradni list, št. 18/91 skupaj z nadaljnjimi spremembami) je začel veljati 19. oktobra 1991. Stanovanja in stanovanjske zgradbe, ki so bile prej v družbeni lasti (stanovanja v družbeni lasti), so z nekaj izjemami postale lastnina Republike Slovenije, občin ali državnega pokojninskega sklada (v nadaljnjem besedilu: "javni lastniki", 111.–114. člen). Javni lastniki so morali v šestih mesecih po začetku veljavnosti zakona z imetniki stanovanjske pravice skleniti pogodbo o najemu za nedoločen čas in za neprofitno najemnino (147. in 150. člen). V skladu s 141. členom zakona je stanovanjska pravica prenehala *ex lege* na dan sklenitve najemne pogodbe.

24. Nekdanji imetniki lastninske pravice, ali pod določenimi pogoji njihovi družinski člani, so dobili možnost nakupa stanovanj, v katerih so bivali, pod ugodnimi pogoji, pri čemer so kupnino plačali po občutno nižji ceni od ocenjene vrednosti stanovanja (117.–124. člen). Pravico do nakupa je bilo treba izkoristiti v dveh letih po začetku veljavnosti Stanovanjskega zakona iz 1991 (123. člen). Javni lastnik stanovanja je moral skleniti pogodbo o prodaji v tridesetih dneh po vložitvi zahtevka nekdanjega imetnika stanovanjske pravice (117. člen). Če je javni lastnik zavrnil prodajo zadevnega stanovanja, je nekdanji imetnik stanovanjske pravice lahko zahteval, da o zadevi odloči civilno sodišče (128. člen).

25. 16. člen ustavnega zakona iz 1991 (Uradni list RS, št. 1/91 z nadaljnjimi spremembami) določa, da fizične osebe, ki 25. junija 1991 niso imele državljanstva Republike Slovenije, ne morejo pridobiti lastninske pravice na nepremičninah, razen na podlagi dedovanja in pod pogojem dejanske vzajemnosti.

2. Sporazum o vprašanih nasledstva

26. 29. junija 2001 so Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Zvezna republika Jugoslavija (ki jo je leta 2006 nasledila Srbija), Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in Slovenija podpisale Sporazum o vprašanih nasledstva, ki je začel veljati 2. junija 2004. V skladu z 2. členom priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva pravico do premoženja in nepremičnega premoženja, ki je v državi naslednici in do katerega so bili upravičeni državljani SFRJ na dan 31. decembra 1990, ta država priznava, varuje in znova vzpostavlja v skladu s sprejetimi standardi in normami mednarodnega prava ne glede na narodnost, državljanstvo, začasno ali stalno prebivališče teh oseb. To je vključevalo osebe, ki so po 31. decembru 1990 dobile državljanstvo države, ki ni država naslednica, ali so si v njej ustvarile stalno ali začasno prebivališče. 6. člen priloge se glasi:

"Notranja zakonodaja vsake države naslednice v zvezi s stanovanjskimi pravicami (*'stanarsko pravo/stanovanjska pravica/станаарско право'*) se enako uporablja za vse osebe, ki so bile državljani SFRJ in so imele take pravice brez kakršnega koli razlikovanja na podlagi spola, rase, barve kože, jezika, vere, političnega ali drugega prepričanja, narodnostnega ali socialnega porekla, pripadnosti narodni manjšini, premoženja, rojstva ali drugega stanja."

3. Sodna praksa ustavnega sodišča

27. Vlada je predložila sklepe ustavnega sodišča, ki razlagajo ustrezne določbe Sporazuma o vprašanih nasledstva. Sodna praksa je zlasti pokazala, da je sodišče razlagalo 2. člen priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva tako, da se ta ne uporablja za zadeve v zvezi s stanovanjsko pravico (odločbe št. Up-761/03, UI-318/04 z dne 18. novembra 2004 in Up-522/05, UI-261/05 z dne 15. septembra 2005). Poleg tega je ustavno sodišče razsodilo, da 6. člen priloge G, ki se je posebej nanašal na stanovanjsko pravico, od držav naslednic ni zahteval ponovne vzpostavitve take pravice. Zato je bila Slovenija samo dolžna uporabiti notranjo zakonodajo o stanovanjski pravici za državljane nekdanje SFRJ, ki so to pravico imeli, brez diskriminacije na podlagi katerega od razlogov, navedenih v 6. členu priloge G k sporazumu. Sklepi so pokazali, da je ustavno sodišče ugotovilo, da Stanovanjski zakon iz leta 1991 ni diskriminiral nekdanjih imetnikov stanovanjske pravice pri uživanju njihovih pravic po katerem koli od temeljev iz 6. člena.

OČITKI

28. Pritožnik se je pritožil, da mu je bil preprečen nakup stanovanja pod ugodnimi pogoji iz Stanovanjskega zakona iz 1991, ker ni imel slovenskega državljanstva. Pritožnik se je skliceval na 6. in 14. člen konvencije, 1. člen protokola št. 1., prvi člen protokola št. 12 in tretji člen protokola št. 7.

PRAVO

A. Pritožba na podlagi 1. člena protokola št. 1 sama po sebi in v povezavi s 14. členom konvencije

29. Pritožnik se je pritožil, da mu je bil preprečen nakup stanovanja pod ugodnimi pogoji iz razlogov njegovega državljanstva. Skliceval se je na 1. člen protokola št. 1 in na 14. člen konvencije, ki določata:

1. člen protokola št. 1

"Vsaka fizična ali pravna oseba ima pravico do mirnega uživanja svojega premoženja. Nikomur ne sme biti lastnina odvzeta, razen če je to v javnem interesu v skladu s pogoji, ki jih določa zakon, in ob spoštovanju splošnih načel mednarodnega prava.

Ta določba pa nikakor ne omejuje pravice držav, da uveljavijo zakone, za katere menijo, da so potrebni za nadzor nad uporabo premoženja v skladu s splošnim interesom ali za zagotovitev plačila davkov, drugih prispevkov ali denarnih kazni."

14. člen

"Uživanje pravic in svoboščin, določenih s to konvencijo, je zagotovljeno vsem ljudem brez razlikovanja glede na spol, raso, barvo kože, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodnostni ali socialni izvor, pripadnost narodni manjšini, lastnino, rojstvo ali kakšne druge okoliščine."

1. Navedbe strank

a) Vlada

30. Vlada je najprej ugovarjala, da pritožnik ni izčrpal notranjepravnih sredstev v zvezi s svojo prošnjo za nakup stanovanja po Stanovanjskem zakonu iz leta 1991. Sodišče je opozorila na dejstvo, da po tem, ko je mestna občina v letu 1991 zavrnila njegov zahtevek (glej 9. odstavek zgoraj), pritožnik tega ni izpodbijal pred civilnimi sodišči. Opozorila je tudi na dejstvo, da je v nadaljnjih postopkih umaknil svojo tožbo, ne da bi za to podal kakršno koli pojasnilo (glej 12. odstavek zgoraj). Nadalje je menila, da so bili očitki, ki se nanašajo na postopek, ki se je končal s pritožnikovim umikom leta 1994, vloženi izven določenega šestmesečnega roka. V zvezi s tem je

navedla, da to, da pritožnik Sodišča ni obvestil o svojem umiku iz civilnega postopka v letu 1994, pomeni zlorabo pravice posameznika do pritožbe.

31. Drugič, vlada je trdila, da pritožnik v zvezi s stanovanjem ni imel "premoženja" v smislu 1. člena protokola št. 1. Pripomnila je, da nikoli ni pridobil dovolj priznanega zahtevka v skladu z notranjo zakonodajo, bodisi v okviru veljavne zakonodaje ali ustrezne sodne prakse, za nakup spornega stanovanja. Zlasti je navedla, da v prvem sklopu postopkov, ki so se končali leta 1994, ni izpolnjeval zakonskih zahtev, pomembnih za pridobitev lastništva na nepremičnini s sklenitvijo kupoprodajne pogodbe, namreč zahteve glede slovenskega državljanstva. Trdila je, da je, ko je pritožnik v letu 2007 sprožil nov sklop civilnih postopkov v zvezi s svojo drugo prošnjo za nakup (glej 15. odstavek zgoraj), vprašanje zavrnitve njegove prošnje iz leta 1991 že zdavnaj zastaralo. Vsekakor Sporazum o vprašanjih nasledstva, zlasti 6. člen priloge G, ki je bila po njenem mnenju edina ustrezna določba za vprašanja stanovanjske pravice (v zvezi s tem se sklicuje na zadeve *Mago in drugi proti Bosni in Hercegovini*, št. 12959/05 in pet drugih, 67. odstavek, 3. maj 2012, ter *Đokić proti Bosni in Hercegovini*, št. 6518/04, 43. odstavek, 27. maj 2010), v nasprotju s pritožnikovo razlago, ni določal ponovne vzpostavitve stanovanjske pravice ali pritožniku dajal pravice do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji iz Stanovanjskega zakona iz leta 1991. Zato niti notranja zakonodaja niti Sporazum o vprašanjih nasledstva pritožniku nista omogočala upravičenih pričakovanj, da bo njegov zahtevek sprejet in da bi lahko pridobil lastništvo nad zadevnim stanovanjem.

32. V zvezi s pritožbo na podlagi 14. člena konvencije je vlada trdila, da je pritožnik sam soglašal z izgubo svoje stanovanjske pravice in jo na podlagi Stanovanjskega zakona iz leta 1991 spremenil v običajen najem. Poleg tega je bila najemna pogodba sklenjena brez obravnavanja pritožnikovega državljanstva.

b) Pritožnik

33. Pritožnik je trdil, da v prvem sklopu postopkov, v katerem je umaknil svojo civilno tožbo, ni imel možnosti za uspeh z notranjepравниimi sredstvi. V zvezi s trditvijo vlade glede zlorabe pravice do pritožbe posameznika je pritožnik odgovoril, da njegov umik v letu 1994 ni bil predmet postopka, glede katerega se je pritožil v obravnavanem primeru. Nadalje je menil, da so domača sodišča zmotno uporabila prilogo G k Sporazumu o vprašanjih nasledstva, ker niso znova vzpostavila njegove stanovanjske pravice in pravice do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji. Pritožnik je trdil, da je zahteva za državljanstvo glede nakupa zadevnega stanovanja pod ugodnimi pogoji pomenila diskriminacijo na podlagi državljanstva.

2. Presoja Sodišča

34. Sodišče ugotavlja, da je vlada ugovarjala zaradi nesprejemljivosti te pritožbe, ker je pritožnik zlorabil pravico do pritožbe posameznika in ker ni

izčrpal notranjepravnih sredstev (glej 30. odstavek zgoraj). Vendar Sodišču ni treba proučiti teh ugovorov, ker je ta del pritožbe v vsakem primeru nesprejemljiv iz naslednjih razlogov:

a) Sodni postopek na podlagi Stanovanjskega zakona iz 1991

35. Glede sklopa sodnih postopkov na podlagi Stanovanjskega zakona iz leta 1991 Sodišče meni, da je šestmesečno obdobje iz prvega odstavka 35. člena konvencije začelo teči 9. septembra 1994, ko je pritožnik umaknil svojo civilno tožbo (glej 12. odstavek zgoraj). V zvezi s tem ugotavlja, da je pritožnik sam trdil, da je tako ravnal zaradi tega, ker ni imel možnosti za uspeh (glej 33. odstavek zgoraj). Če je menil, da glede svoje zahteve po Stanovanjskem zakonu iz leta 1991 ni imel na voljo učinkovitega pravnega sredstva, bi se moral obrniti na Sodišče neposredno po umiku svoje civilne tožbe (glej ustrezna načela, povzeta med drugim v *Varnava in drugi proti Turčiji* [VS], št. 16064/90 in osem drugih, 157. odstavek, ESČP 2009). Vendar, pritožba je bila predložena 7. aprila 2015. Zato je treba pritožnikovo pritožbo na podlagi 1. člena protokola št. 1, samo po sebi in v povezavi 14. členom, kolikor se nanaša na domnevno diskriminatorno uporabo Stanovanjskega zakona iz leta 1991 s strani domačih sodišč, razglasiti za nesprejemljivo zaradi nespoštovanja šestmesečnega roka v skladu s prvim in četrtem odstavkom 35. člena konvencije.

b) Sodni postopek na podlagi priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva

36. Sodišče ugotavlja, da je pritožnik v sodnem postopku, ki se je začel leta 2007 na podlagi priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva (glej 26. odstavek zgoraj), trdil, da bi bilo treba njegovo stanovanjsko pravico in posledično pravico do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji znova vzpostaviti v skladu s sporazumom (glej 15. odstavek zgoraj).

37. Sodišče poudarja, da pritožnik lahko uveljavlja kršitev 1. člena protokola št. 1 samo, če se izpodbijane odločbe nanašajo na njegovo "premoženje" v smislu te določbe. "Premoženje" je lahko "obstoječe premoženje" ali zahtevki, ki so dovolj utemeljeni, da jih je mogoče šteti za "imetje". Če ima premoženjski interes naravo terjatve, se lahko obravnava kot "premoženje" samo, kadar ima zadostno podlago v domači zakonodaji (na primer, ko obstaja ustaljena sodna praksa domačih sodišč, ki to potrjujejo) – to je, ko je terjatev dovolj utemeljena, da je izterljiva (glej *Kopecký proti Slovaški* [VS], št. 44912/98, 48.–49. odstavek, ESČP 2004-IX). Sodišče bo zato proučilo, ali je bila pritožnikova zahteva, ki temelji na Sporazumu o vprašanih nasledstva, zadostno utemeljena po notranjem pravu.

38. Sodišče je seznanjeno s sodno prakso ustavnega sodišča v zvezi z zadevami glede stanovanjske pravice po Sporazumu o vprašanih nasledstva (glej 27. odstavek zgoraj). V zvezi s tem pripominja, da so domača sodišča v tej zadevi sledila razlagi ustavnega sodišča. V skladu z navedenim so ugotovila, da priloga G ni določala pravice do nakupa stanovanja. 6. člen je

države naslednice zavezoval samo, da državljanov nekdanje SFRJ ne bodo diskriminirale pri izvajanju notranje zakonodaje v zvezi z vprašanjem stanovanjske pravice. Vendar, v tej zadevi se je pritožnik pritožil, da mu je bil preprečen nakup stanovanja pod ugodnimi pogoji, in ne, da ni mogel uživati stanovanjske pravice.

39. Ob upoštevanju besedila Sporazuma o vprašanjih nasledstva in obrazložitve domačih sodišč ter ob zavedanju, da je predvsem naloga državnih organov, zlasti sodišč, da razlagajo in uporabljajo notranje pravo (glej *Gottwald-Markušić proti Hrvaški* (sklep), št. 49049/06, 30. marec 2010), Sodišče ugotavlja, da določb priloge G k Sporazumu o vprašanjih nasledstva ni bilo mogoče obravnavati v pomenu, da pritožniku omogočajo upravičeno pričakovanje, da bo lahko kupil zadevno stanovanje. Zato je ta del pritožbe na podlagi 1. člena protokola št. 1 nezdružljiv po načelu *ratione materiae* z določbami konvencije v smislu tretjega odstavka 35. člena in ga je treba zavrniti v skladu s četrtem odstavkom 35. člena.

40. Glede 14. člena konvencije Sodišče znova poudarja, da ta člen dopolnjuje druge vsebinske določbe konvencije in njenih protokolov. Sam ne obstaja neodvisno, saj ima učinek samo v povezavi z "uživanjem pravic in svoboščin", ki se s tem varujejo. Čeprav uporaba 14. člena ne predvideva kršitve teh določb – in do te mere je člen neodvisen –, se ne more uporabljati, če sporna dejstva ne spadajo na področje ene ali več določb (glej, med številnimi drugimi zadevami, *Fábián proti Madžarski* [VS], št. 78117/13, 112. odstavek, 5. september 2017).

41. Sodišče ugotavlja, da je zgoraj navedena pritožba na podlagi 1. člena protokola št. 1 nezdružljiva z določbami konvencije, ker pritožnik, ne glede na njegovo državljanstvo, ni imel upravičenega pričakovanja po zakonu, na katerega se je skliceval v domačem postopku. Zato Sodišče meni, da se v obravnavani zadevi ne more uporabiti niti 14. člen konvencije (glej, *mutatis mutandis*, *Straka in drugi proti Slovaški* (sklep), št. 11809/12 in 35284/13, 61. odstavek, 4. november 2014). Zato je treba pritožnikovo pritožbo po 14. členu konvencije zavrniti kot nezdružljivo po načelu *ratione materiae* z določbami konvencije v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 35. člena konvencije.

B. Pritožba na podlagi 1. člena protokola št. 12

42. Pritožnik se je pritožil, da mu je razlaga domačih sodišč glede priloge G k Sporazumu o vprašanjih nasledstva preprečila nakup stanovanja pod ugodnimi pogoji zaradi njegovega državljanstva, pri čemer je bil kršen 1. člen protokola št. 12, ki se glasi:

"1. Uživanje vsake pravice, ki je določena z zakonom, je zagotovljeno brez kakršne koli diskriminacije iz katerega koli razloga, kot je spol, rasa, barva kože, jezik, vera, politično ali drugo prepričanje, narodnostni ali socialni izvor, pripadnost narodni manjšini, premoženje, rojstvo ali kakšna druga okoliščina.

2. Nobena javna oblast ne sme nikogar diskriminirati iz katerega koli razloga, navedenega v prvem odstavku."

43. Sodišče ugotavlja, da je 1. novembra 2010, ko je začel veljati protokol št. 12 v zvezi s Slovenijo, postopek, ki ga je sprožil pritožnik na podlagi priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva, še vedno potekal pred domačimi sodišči (glej 19. odstavek zgoraj). Pritožnik se je pritožil, da je bil žrtev diskriminacije zaradi načina, na katerega so domača sodišča uporabila zgoraj navedeni sporazum v zvezi z njegovo zahtevo.

44. Sodišče ponavlja zgoraj navedeno ugotovitev, da je bila pritožnikova zahteva za nakup stanovanja zavrnjena, ker Sporazum o vprašanih nasledstva ni predvideval pravice do nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji (glej 39. odstavek zgoraj). V skladu s 6. členom priloge G k Sporazumu o vprašanih nasledstva je bila tožena država dolžna zagotoviti samo, da pritožnik ne bo izpostavljen diskriminaciji pri uživanju njegovih pravic v zvezi s stanovanjsko pravico.

45. Sodišče opozarja, da so v tej zadevi domača sodišča ugotovila, da pritožnik ni izgubil stanovanjske pravice zaradi tega, ker ni imel slovenskega državljanstva. Dejansko iz dokumentov pred Sodiščem izhaja, da je bila pritožnikova stanovanjska pravica spremenjena v najem, ki je bil sklenjen ne glede na pritožnikovo državljanstvo, in da se pritožnik ni pritožil zaradi statusa tega najema (glej 10. odstavek zgoraj).

46. Sodišče zato ugotavlja, da odločitve domačih sodišč, sprejete po vložitvi pritožnikove zahteve za nakup stanovanja na podlagi Sporazuma o vprašanih nasledstva, ne razkrivajo diskriminatornega obravnavanja zadeve. Iz navedenega sledi, da je ta del pritožbe očitno neutemeljen in ga je treba zavrniti v skladu s točko a tretjega odstavka in četrtem odstavkom 35. člena konvencije.

C. Druge pritožbe

47. Pritožnik se je pritožil, da je način, na katerega so domača sodišča razlagala Sporazum o vprašanih nasledstva, kršil njegove pravice po 6. členu konvencije. Poleg tega se je pritožil, da je imela zavrnitev nakupa stanovanja pod ugodnimi pogoji resne posledice, ki so pomenile kršitev 3. člena protokola št. 7.

48. Sodišče je proučilo druge pritožbe pritožnika. Vendar glede na vse razpoložljivo gradivo in kolikor so očitane zadeve v njegovi pristojnosti, ugotavlja, da nič ne kaže na kršitev členov, na katere se sklicuje pritožnik. Iz navedenega sledi, da je ta del pritožbe očitno neutemeljen in ga je treba zavrniti v skladu s točko a tretjega odstavka in četrtem odstavkom 35. člena konvencije.

Iz teh razlogov Sodišče soglasno

*razglaš*a, da je pritožba nesprejemljiva.

Sestavljeno v angleškem jeziku in poslano v pisni obliki 8. februarja 2018.

Andrea Tamietti
namestnik sodnega tajnika

Vincent A. De Gaetano
predsednica